POLUB I ZROZUM SWOJĄ LEKTURĘ?- POMOCE DO POWTÓREK

DO EGZAMINU

I NIE TYLKO

Klasa 8

Lektury obowiązkowe – przypomnij i obejrzyj

Przed sprawdzianem ósmoklasisty – kliknij w poniższy link a jak znajdziesz się na stronie to kliknij w lupę ze znakiem +

https://expcf.padletcdn.com/8f81a71f89bf935d369c8132a08710dcf6c67355/png?cd=filename%3Dpadlet1bppmjvbjc4r0k2j.png&delay=2500&full_page=true&url=https%3A%2F%2Fpadlet.com%2Fis412%2F1bppmjvbjc4r0k2j%3Flast_updated%3D1587067102%26locale%3Dpl%26read_only%3D1%26screenshot%3D1%26timezone%3DEtc%252FUTC&width=1024

„Latarnik" – Henryk Sienkiewicz
„Kamienie na szaniec" – Aleksander Kamiński
„Balladyna" – Juliusz Słowacki
„Syzyfowe prace" – Stefan Żeromski
„Mały Książę" – Antoine Saint-Exupery
„Quo vadis" – Henryk Sienkiewicz
„Opowieść wigilijna" – Charles Dickens

„NARODZINY ŚWIATA" I „DEMETER"

Czy wiesz, dlaczego mity greckie są takie ważne, że mówi się o nich na lekcjach języka polskiego? Jest tak, ponieważ bardzo wielu poetów i pisarzy nawiązywało (i nadal nawiązuje) do nich w swoich dziełach. Zatem ten, kto nie zna mitów, nie będzie rozumiał niektórych wierszy czy fragmentów prozy. Ponadto do naszej mowy przeniknęły niektóre powiedzenia z greckiej mitologii (np. róg obfitości, puszka pandory).

Czym są mity?
To opowieści o bogach, legendarnych bohaterach i ludziach, przekazywane z pokolenia na pokolenie.

Czym jest mitologia?
To zbiór mitów związanych z wierzeniami religijnymi jakiegoś ludu, przekazywany ustnie lub spisany na podstawie ustnych przekazów.

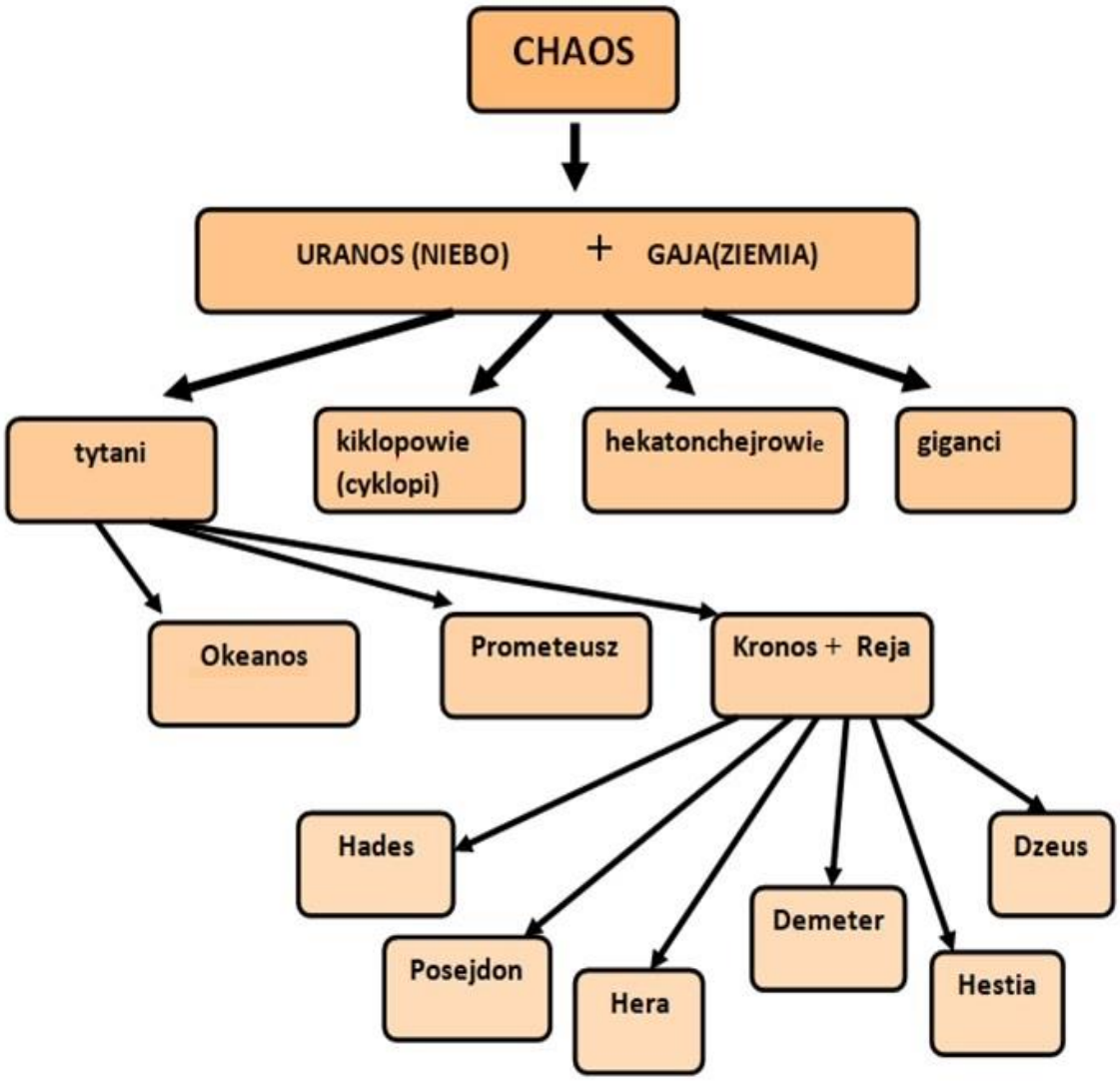
Skąd na Ziemi wzięli się ludzie?

Starożytni Grecy podawali różne wersje dotyczące pochodzenia ludzi. Dwie najważniejsze z nich to baśń o czterech wiekach ludzkości oraz podanie o Prometeuszu.

George Frederic Watts, Chaos, 1875, domena publiczna

Skąd się wzięli greccy bogowie?

Kim była Demeter?
Boginią życia i patronką bytu rolniczego. Opiekowała się osadami rolników. Wyobrażano ją jako poważną boginię o złotych włosach i oczach pełnych zadumy, z wieńcem kłosów na głowie i w powłóczystej szacie. W ręce trzymała pochodnię. Jej atrybutami (przedmiotami symbolicznymi związanymi ściśle z jakąś postacią) były kłosy zboża i kwiaty maku.

"Persono, wróć do mnie!"

Tak być może wołała oszalała z bólu Demeter. Co grecka bogini robiła po stracie córki?

- Przemierzyła cały świat w poszukiwaniu dziecka.
- Wypytywała wszystkich o swoją córkę.
- Chodziła ubrana w żałobną szatę.
- Z żalu i złości sprawiła, że rośliny marniały, a zwierzęta nie miały

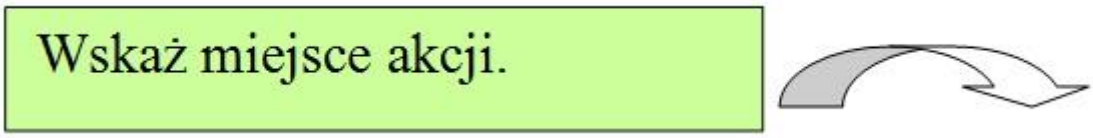
Narodziny świata – **pobierz**
Mitologia grecka – powstanie świata i bogów – **pobierz**
Mitologia. Jan Parandowski. Audiobook PL – **pobierz**

Mit o Demeter i Korze – **pobierz**
Quiz wiedzy o mitologii greckiej. Sprawdź się! – **pobierz**

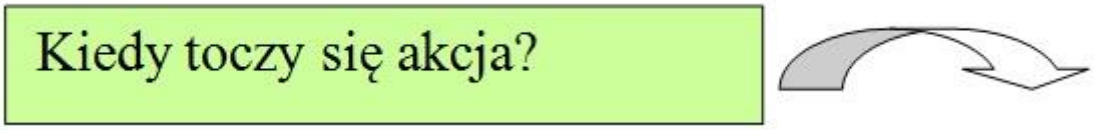
Przeczytaj, zrozum, polub swoją lekturę!

FRANCES HODGSON BURNETT

Początkowo są to Indie, później Anglia (Yorkshire, posiadłość Misselthwaite Manor).

w XIX wieku.

Czego symbolem jest "Tajemniczy ogród"?

Symbol w utworze literackim jest to motyw odnoszący się do tej sfery rzeczywistości, która nie została ukazana bezpośrednio. Ogród z powieści F. H. Burnett może być symbolem kilku rzeczy:

a) gdy przez długi czas nikt nie miał do niego wstępu, stał się symbolem zapomnienia czy nawet wymazania z pamięci bolesnych chwil (to właśnie w tym ogrodzie zdarzył się wypadek, po którym mama Colina zmarła);
b) gdy Mary udało się do niego wejść i zadbać, by na nowo odżył, ogród stał się symbolem powrotu do życia (Colina i jego ojca), a także przemiany głównej bohaterki (dzięki pracy w ogrodzie Mary przestała myśleć tylko sobie).

CO MOŻESZ POWIEDZICEĆ O BOHATERCE – MARY LENNOX ORAZ CHŁOPCACH, KTÓRZY STAJĄ SIĘ JEJ NAJBLIŻSZYMI PRZYJACIÓŁMI ?

MARY LENNOX

Urodziła się w Indiach, ale po śmierci rodziców odesłano ją do Anglii, gdzie zajął się nią wuj Archibald Craven (ojciec Mary był bratem żony pana Archibalda). W Misselthwait Manor początkowo nikt nie przepadał za Mary, bo była ona:
Π samolubna i rozkapryszona;
Π przyzwyczajona do tego, że wszyscy jej służą; niewrażliwa na cierpienie innych;
Π zbyt poważna – nie potrafiła się bawić ani nie była ciekawa świata;
Π chorowita i brzydka – miała żółtą cerę i żółte rzadkie włosy, była bardzo chuda.

COLIN CRAVEN

Rówieśnik Mary, jedyny syn Archibalda Cravena, to kolejna osoba niezbyt lubiana w Misselthwait Manor (Mary nazwała go nawet małym radżą, radża to władca jakiegoś obszaru w Indiach). Z jakiego powodu?
COLIN:
Π podobnie jak Mary był rozkapryszony i egoistyczny (samolubny);
Π był pesymistycznie nastawiony do życia (nie wierzył, że może być szczęśliwy);
Π za bardzo przejmował się swoim zdrowiem;
Π nie szanował dorosłych;
Π lubił rozkazywać i robić, co mu się podobało.

DICK SOWERBY

Ten wyjątkowy chłopiec, zaklinacz zwierząt, pomógł Mary, i Colinowi stać się lepszymi ludźmi. Dick był wszędzie mile widziany, a jego znajomi wyrażali się o nim zawsze w jak najlepszy sposób. Jakie cechy Dicka sprawiły, że wszyscy go lubili?

DICK:

Π kochał swoją rodzinę;
Π był pracowity – pomagał utrzymać dom;
Π rzetelnie wywiązywał się ze swoich obowiązków i powierzonych mu spraw (można było na nim polegać);
Π zawsze był uśmiechnięty;
Π był ciekawy świata;
Π żył tak, aby nikogo nie zranić, ani nikomu nie sprawić przykrości;
Π kochał rośliny i zwierzęta, bardzo dużo o nich wiedział i potrafił godzinami o nich opowiadać.

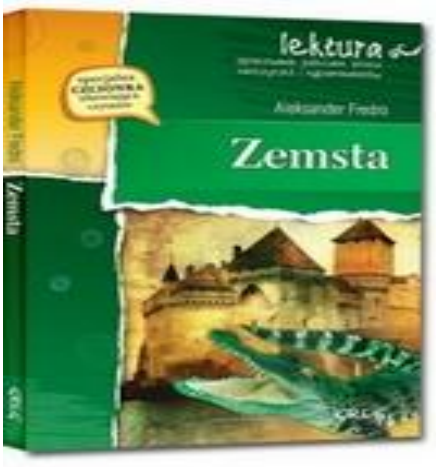
Czytaj lekturę online – **pobierz**
Obejrzyj adaptację filmową – **pobierz**

Jeśli chcecie sprawdzić swoją wiedzę ze znajomości lektury „Tajemniczy ogród" Frances Hodgson Burnett, zapraszamy do skorzystania z podanych linków i rozwiązywania zadań. Przetestuj swoją wiedzę. Miłej zabawy!

Zadanie 1. Rozwiąż test – **pobierz**
Zadanie 2. Rozwiąż krzyżówkę – **pobierz**
Zadanie 3. Odpowiedz na pytania w grze „Milionerzy" – **pobierz**
Zadanie 4. Znajdź i zakreśl ukryte w wykreślance wyrazy związane z lekturą – **pobierz**

❖

Twoja lektura – „Zemsta"

„Zemsta" – Aleksander Fredro

Geneza (pochodzenie)
Utwór powstał w 1833 roku. Fredro wykorzystał tu wątek z własnego życia. Ożenił się z Zofią z Jabłonowskich Skarbkową. Była ona właścicielką połowy zamku w Odrzykoniu pod Krosnem. W XVII wieku zamek ten miał dwóch właścicieli, którzy procesowali się ze sobą, a spór zakończył dopiero ślub ich dzieci.

Dlaczego „Zemsta"?
Utwór Aleksandra Fredry nosi tytuł „Zemsta", ponieważ w całej lekturze bohaterowie knują na siebie zemstę, ich działanie ma na celu skomplikowanie zamierzeń innych postaci. Cześnik toczy spór o zamek z Rejentem i na przekór jemu żeni Wacława z Klarą, natomiast Rejent chce odebrać Podstolinę Cześnikowi Raptusiewiczowi i oddać ją synowi. „Zemsta" jest komedią intryg, ponieważ bohater, który knuje intrygę sam pada jej ofiarą.

Rodzaj literacki
Dramat (utwór przeznaczony do wystawienia na scenie).

Gatunek literacki
Komedia (komedia charakterów).

Czas akcji:
na przełomie XVIII i XIX wieku

Miejsce akcji:
Wieś położona na mazowieckiej prowincji – wydarzenia rozgrywają się w starym zamczysku, którego współwłaścicielami są Cześnik Raptusiewicz i Rejent Milczek.

Budowa utworu
Utwór podzielony jest na 4 akty i sceny:
Akt I: 8 scen
Akt II: 9 scen
Akt III: 7 scen
Akt IV: 13 scen.
Utwór został napisany wierszem 8-zgłoskowym z rymami żeńskimi sąsiednimi.

Zasada trzech jedności w „Zemście":
• czasu – akcja toczy się w ciągu jednego dnia,
• miejsca – zamek należący do Cześnika i Rejenta,
• akcji – jeden problem (spór o mur graniczny).

Bohaterowie
• główni: Cześnik Maciej Raptusiewicz, Rejent Milczek;
• drugoplanowi – Klara (bratanica Cześnika), Wacław Milczek (syn Rejenta), Podstolina – Hanna Czepiersińska, Józef Papkin, Dyndalski (marszałek Cześnika);
• epizodyczni: Śmigalski (dworzanin Cześnika), Perełka (kuchmistrz Cześnika), murarze, hajducy, pachołki.

Komizm utworu
W „Zemście" uwydatnia się humor widoczny na trzech płaszczyznach:
• komizm postaci:
o kontrast charakterów **Cześnik Raptusiewicz** – gwałtowny, zapalczywy, prędki, wygraża

swemu sąsiadowi; **Rejent Milczek** – cichy i pokorny szlachcic, pozornie skłonny do ugody); o postać **Papkina** (kontrast pomiędzy słowami a czynami bohatera: przedstawia się jako waleczny mąż, a w istocie jest bojaźliwym i zachłannym służącym, który potrafi „czarować" niektóre kobiety, ale zwykle upatruje w tym korzyści finansowych);
• komizm sytuacji – spór o dziurę w murze granicznym, sercowe kłopoty bohaterów, scena dyktowania listu przez Cześnika;
• komizm słowny – polega na zabawnych wypowiedziach: monologach lub dialogach, np. monolog Papkina o krokodylu po rozmowie z Klarą.

Wątki w „Zemście"
Wątek główny: dotyczy sporu o mur i wzajemnych, nieprzyjaznych relacji między Cześnikiem a Rejentem.
Wątki poboczne: plany małżeńskie Cześnika; miłość Klary i Wacława; historia wdowy Podstoliny (w trosce o swoją przyszłość myśli o powtórnym zamążpójściu za Cześnika albo Wacława); dzieje komicznego Papkina.

Pomijając główne wątki i komizm utworu, „Zemsta" jest też obrazem polskiej szlachty – kłótliwej, przewrażliwionej na punkcie swojego honoru, zdolnej do walki „na śmierć i życie" o byle błahostkę. Autorowi udało się więc w lekkiej i przystępnej postaci przemycić do utworu obraz typowo szlacheckich wad.

„Zemsta" – czytaj online

A. Fredro „Zemsta" | Audiobook

AKT I – pobierz
AKT II – pobierz
AKT III – pobierz
AKT IV – pobierz

Film
„Zemsta" reżyseria Andrzej Wajda – pobierz

Teatr Telewizji
„Zemsta" reżyseria Jan Świderski – pobierz
„Zemsta"reżyseria Redbad Klynstra-Komarnicki

Sprawdź swoją wiedzę
Test 1 – pobierz
Test 2 – pobierz
Test 3 – pobierz
Test 4 – pobierz

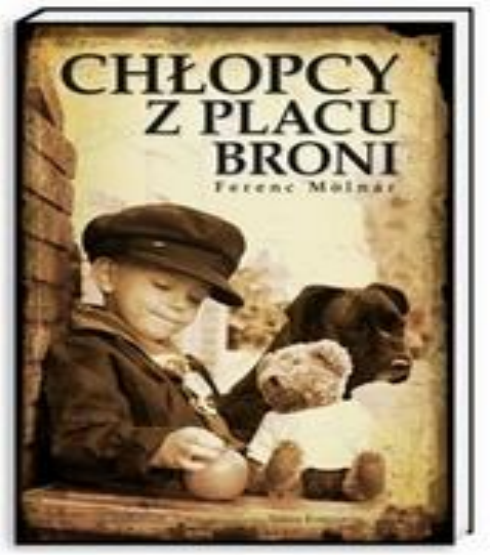
Jesteś przygotowana/przygotowany do omówienia lektury? Brawo!

Polub swoją lekturę!

Bądź przygotowany na język polski!

Dzisiaj chcę zmotywować Was do przeczytania, wysłuchania lub obejrzenia powieści węgierskiego pisarza **Ferenca Molnára pt. „Chłopcy z Placu Broni”**. Książka przetłumaczona na 42 języki, szybko zyskała miano klasyki literatury dziecięcej.

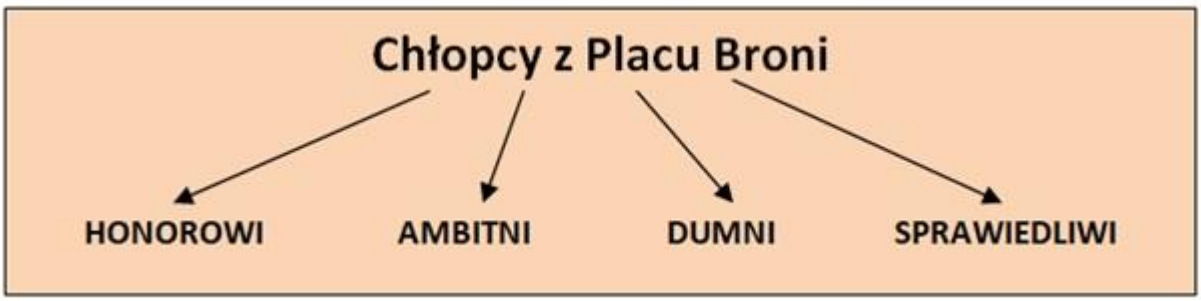
W powieści śledzimy zmagania chłopców, to jak ze sobą rywalizują, jak ważna jest dla nich owa rywalizacja i nie tylko. Opowieść wywołują wiele emocji, porusza, wzrusza, sprawia, że uronicie nie jedną łzę a przede wszystkim zapomnicie o niepokojach. Z pewnością jest to książka, która pozwoli przetrwać kwarantannę. Zostańcie w domu!

„Chłopcy z Placu Broni” Ferenc Molnar

O bohaterach powieści

Dla chłopców ich zabawy były niczym małe ojczyzny. Traktowali je też w ten sposób, dbając o nie lub dążąc do poszerzenia granic. Byli wśród nich bohaterowie pozytywni – ci, którzy bronili swego państwa oraz bohaterowie negatywni – ci, którzy napadali na innych w imię zdobycia miejsca do gry w palanta. I, jak w prawdziwym życiu, znalazł się też bohater tragiczny, który dla dobrej sławy poświecił swoje życie…

Bohaterowie pozytywni ZWIĄZEK CHŁOPCÓW Z PLACU BRONI :
Nemeczek – nie zważając na grożące mu niebezpieczeństwo, odważnie stawił czoła czerwonym koszulom. On także uratował losy bitwy. Jednak za swe czyny przyszło mu zapłacić życiem.
Boka – lat 14, chłopięca twarz, głęboki głos, poważny i sprawiedliwy, mądry i przywidujący przywódca.
Barabasz – zawsze chciał być lepszy od Kolnaya.
Czele – dbający o wygląd elegant.
Czonakosz – świetnie gwizdał na placach.
Gereb – był ambitny, gwałtowny, czasem zuchwały. To on zdradził przyjaciół, ale potem starał się naprawić swój błąd.
Kende – dobry kompan.
Kolnay – sprzeczał sie ustawicznie z Barabaszem, jako prezes Związku Kitowców zaniedbał swoje obowiązki, odważny adiutant Boki w czasie bitwy.
Lesik – najdłużej jak mógł strzegł tajemnicy Związku Kitowców.
Rychter – przechowywał sprzęt Związku Chłopcy z Placu Broni.
Weiss – pierwszy prezes Związku Kitowców, dobrze wywiązujący się ze swoich obowiązków.

Bohaterowie negatywni CHŁOPCY Z OGRODU BOTANICZNEGO
Byli zdecydowanie silniejsi od chłopców z Placu Broni, mieli też dobrego przywódcę. Mogli zrobić dużo dobrego, jednak wybrali złą drogę. Ale chociaż napadali na słabszych od siebie, przegrali. I to nie tylko fizycznie- mały Nemeczek pokazał im, co oznacza być honorowym.

Feri Acz – przywódca chłopców, nosił luźną czerwoną koszulę, silny, dobrze zbudowany, przystojny, starał się, by jego drużyna postępowała honorowo.
Bracia Pastorowie – nigdy się nie uśmiechali, patrzyli na wszystkich spode łba, napadali na młodsze dzieci.

Ekranizacja filmowa
„Chłopcy z Placu Broni" – pobierz

AUDIOBOOK Chłopcy z Placu Broni Ferenc Molnár | MarTines
Rozdział 1 – pobierz
Rozdział 2- pobierz
Rozdział 3 – pobierz
Rozdział 4 – pobierz
Rozdział 5 – pobierz
Rozdział 6 – pobierz
Rozdział 7 – pobierz
Rozdział 8 – pobierz
Rozdział 9 – pobierz
Rozdział 10 – pobierz

Przetestuj swoją wiedzę!

Test – pobierz
Qiuz – pobierz
Krzyżówka – pobierz
Krzyżówka – pobierz

Instrukcja do hiperłączy:

1. **Można skopiować link do przeglądarki internetowej.**

2. **Można zaznaczyć link, następnie prawym klawiszem myszki kliknąć pokaże się menu z którego należy wybrać opcję: Otwór hiperlink.**

Można kursor ustawić na końcu linka i równocześnie nacisnąć klawisz Ctrl i lewy klawisz myszki ukaże się ,,biała rączka" ,która przeniesie nas na odpowiednią stronę.

Źródła: czas dzieci, Victor Junior, Opracowania lektur i wierszy-szkoła podstawowa kl.7-8 Kraków 2020